

Odpowiedzialny storytelling z AI

Agnieszka Koszowska (FRSI)

All Digital Weeks: czas na cyfrowe umiejętności
9-25 marca 2026 w całej Europie

FRSI

Enhance Your Digital Skills!

9–25 March 2026

· ALL · · · · ·
· DIGITAL ·
· Weeks ·

SUBMIT AN EVENT

EXPLORE THE MAP

<https://all-digital.org/all-digital-weeks/>

ALL DIGITAL WEEKS 2025
9-25 MARCA 2026 W CAŁEJ EUROPIE

Czas na cyfrowe umiejętności

#ADWEEKS2026 #ALLDIGITALWEEKS

All Digital Weeks to coroczna kampania promująca umiejętności cyfrowe i wartościowe zasoby oraz narzędzia świata cyfrowego. Wydarzenia w ramach kampanii (spotkania, szkolenia, konferencje, warsztaty itp.) odbywają się w bibliotekach, domach kultury, szkołach i innych instytucjach edukacyjnych i kulturalnych. Co roku w całej Europie bierze w nich udział ok. 100 000 osób.

[DOŁĄCZ DO KAMPANII](#)

<https://czasnacyfroweumiejetnosci.org>

· A L L · · · · ·
· D I G I T A L ·
· **Weeks** · · ·
· · · · ·

Informacje o polskiej edycji kampanii:

<https://biblioteki.org/aktualnosci/dolacz-do-kampanii-all-digital-weeks-2026-czas-na-cyfrowe-umiejetnosci/>

Polska strona:

<https://czasnacyfroweumiejetnosci.org>

Zarejestruj swoją instytucję:

<https://forms.office.com/e/EmxPJkea47>

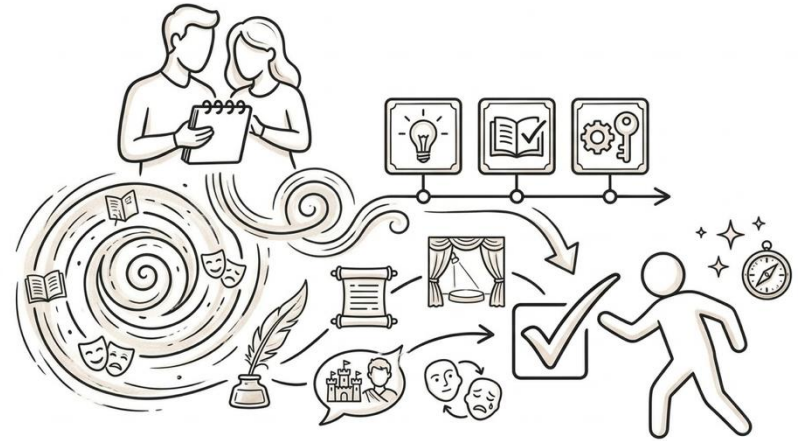

All Digital Weeks: czas na cyfrowe umiejętności
9-25 marca 2026

FRSI

Plan

1. Storytelling jako inspiracja
2. Techniki storytellingu
3. Storytelling danych
4. Etyka i odpowiedzialność
5. Złote zasady

Storytelling jako inspiracja

Dobrze opowiedziana historia –
odwołująca się do emocji i wartości odbiorców
może wywołać zmianę poglądów czy przekonań,
zmobilizować do działania i zbudować trwałe relacje
z ludźmi, grupą czy instytucją.

Człowiek jako twórca

- Czerpie z własnych przeżyć, emocji, doświadczeń, relacji,
- łamie zasady, tworzy je na nowo,
- Wychodzi poza schematy,
- Ma poczucie sensu, kieruje się wartościami,
- Inspiruje się intuicją, nieświadomością, snami,
- Rozumie kontekst społeczny, kulturowy, niuanse,
- Przynależy do różnych kultur, rozumie różnorodność,
- Tworzy historie, w które wierzy,
- Jest „niedoskonały” (co go wyodrębnia).

AI jako twórca

- Działa na ogromnych zbiorach danych,
- Tworzy nowe połączenia istniejących treści, struktur, stylów itp.,
- Korzysta z powtarzalnych wzorców,
- Kieruje się statystyką, przewidywalnością,
- Powiela schematy, nie łamie zasad (chyba że zostanie to wymuszone),
- Ocenia kontekst na podstawie danych,
- Nie docenia różnorodności (niszowe = nieistotne),
- Tworzy szybko, w różnych wariantach,
- Jest w założeniu „doskonała” (co ją unifikuje).

AI jako twórca

- Ujednolica
- Wypłaszcza
- Chce nas zadowolić, upiększa, wygładza
- Unika kontrowersji
- Zagroza naszej unikalności i różnorodności

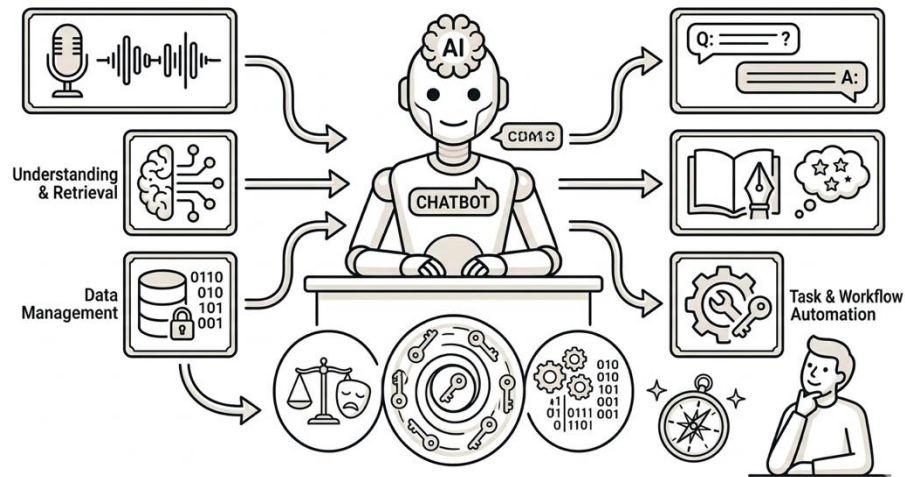
Ale też

- Może wspomagać naszą kreatywność
- Pomaga oszczędzać czas (w natłoku zadań)
- Jest szybsza i sprawniejsza niż my
- Jest wszechobecna (zastępowane: *Nie zastąpi nas AI, tylko ludzie, którzy wiedzą, jak z niej korzystać.*)

Techniki storytellingu

Rozgrzewka: włączcie chatbota 😊

6-wyrazowe opowiadanie Hemingwaya (którego nie napisał)...

Prompt:

Wzorując się na idei 6-wyrazowego opowiadania przypisywanego Hemingwayowi („Na sprzedaż: dziecięce buciki, nigdy nienoszone”) wygeneruj trzy podobne opowiadania. W jednym bohaterem jest..., drugim..., a trzecim... .

U mnie: 1. czas, 2. rower, 3. imbryk

[ROLA]

Jesteś mistrzem krótkiej formy literackiej — znawcą minimalizmu narracyjnego i tradycji flash fiction.

[KONTEKST]

Ernest Hemingway miał podobno napisać sześciowyrazowe opowiadanie, uznawane za poruszającą historię literacką. Jego treść to: „Na sprzedaż: dziecięce buciki, nigdy nienoszone”.

Siła tej formy tkwi w tym, co NIE zostało powiedziane wprost, a co można sobie zinterpretować po swojemu, oraz w emocjach ukrytych między słowami.

[ZADANIE]

Napisz trzy sześciowyrazowe opowiadania w języku polskim. Każde opowiadanie ma być oryginalne, sugestywne i zawierać wyraźny, choć nienarzucający się dramat lub niedopowiedzenie.

Bohaterowie: (1) czas, (2) rower, (3) imbryk.

Odpowiedzi od Gemini, ChataGPT, Copilota:

Zegar stanął. Spóźnione przeprosiny już zbędne.
Rdza na ramie. Kurz na marzeniach.
Dwie filiżanki. Imbryk wystygł. Odeszła sama.

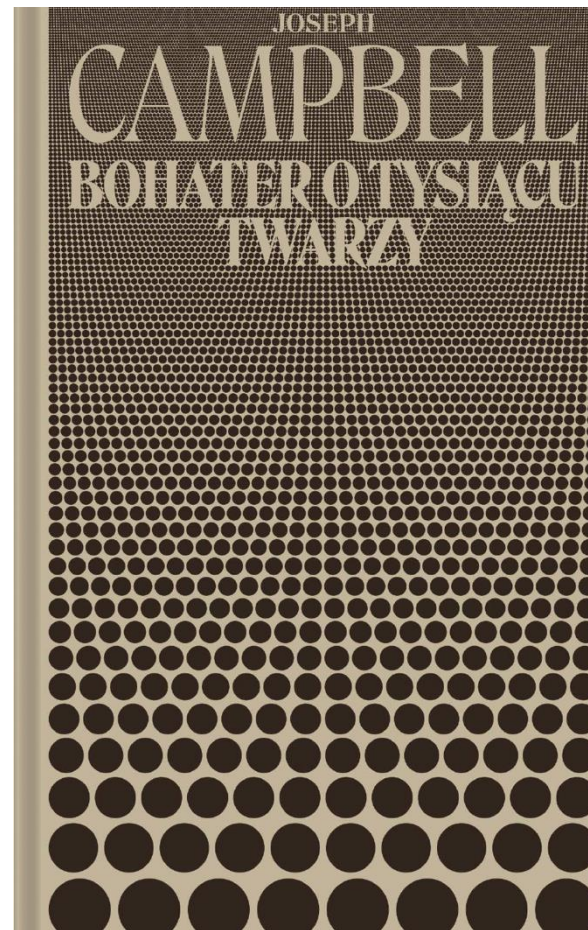
Ale też:

Rower czekał. Syn wybrał prochy.
Imbryk gwizdał długo, herbata wystygła samotnie.
Zegar tykał. Wspomnienia już nie.

*Miało być 6 wyrazów
Prochy? Serio?
Skoro była herbata,
to dlaczego gwizdał?
Czy wspomnienia tykają?*

Monomit (Podróż bohatera)

Uniwersalna technika narracyjna zakorzeniowa w ludzkiej psychice (niezależnie od kultury czy języka). Pozwala zaangażować odbiorców w opowieść poprzez utożsamienie się z bohaterem i przeżywanie wraz z nim jego podróży.

Monomit: bohater zostaje wezwany (lub staje przed wyzwaniem), wyrusza w podróż, pokonuje przeszkody, wraca przemieniony.

Bohater

- Biblioteka
- Nowa usługa
- Produkt
- Człowiek (bibliotekarka, wolontariusz, mieszkanka, migrant)

Podróż

- Nauka
- Proces
- Projekt, wdrożenie
- Idea (współpraca)

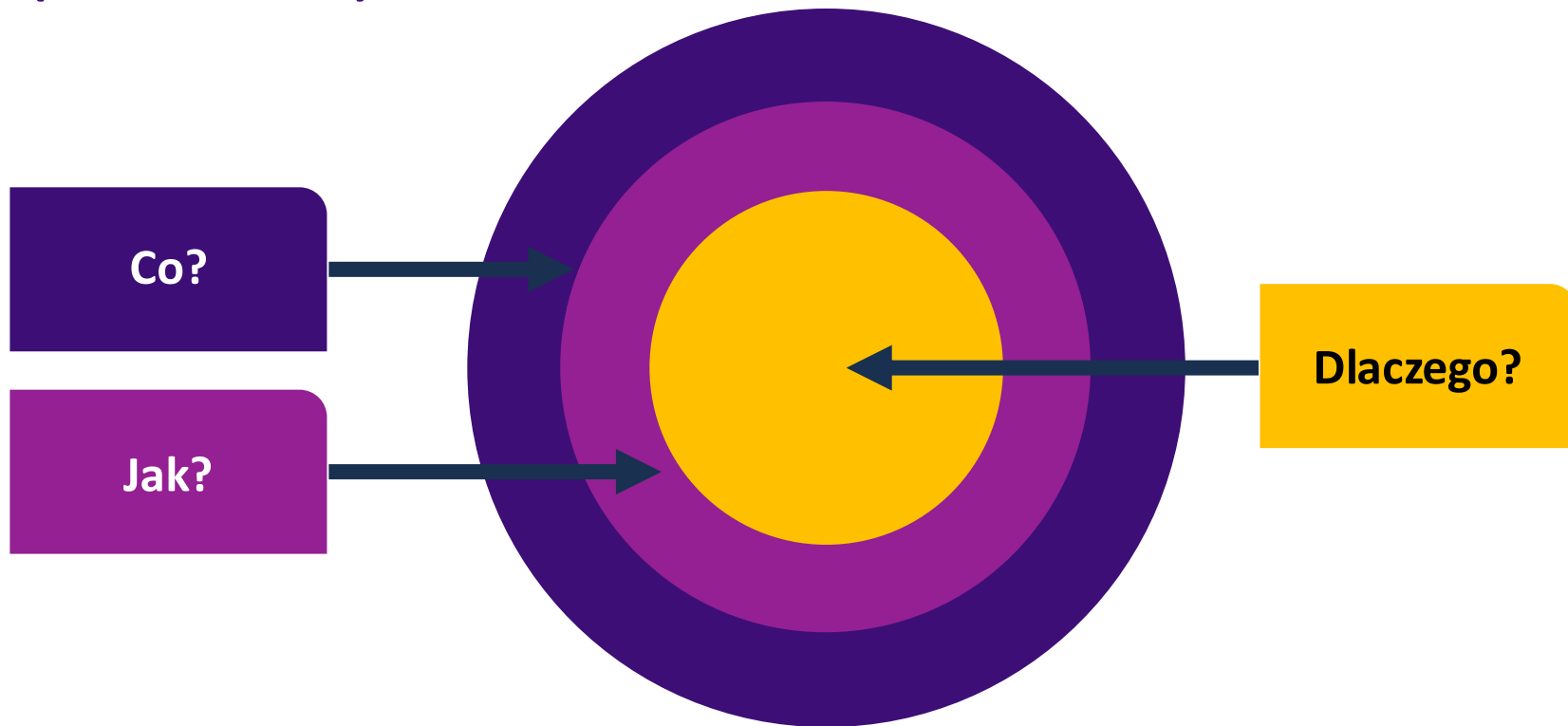
Wyzwanie

- Brak, niedobór
- Przeszkoda
- Potrzeba
- Niebezpieczeństwo, zagrożenie

Pomocnicy

- Sojusznicy
- Społeczność
- Partnerzy
- Grantodawcy

Złoty krąg (Simon Sinek)

Prompt:

Jestem dyrektorką biblioteki publicznej w małym mieście. Pomagamy mieszkańcom w dostępie do wiedzy i kultury. Pomóż mi sformułować nasze DLACZEGO według modelu Złotego kręgu Simona Sineka – takie, które poruszy ludzi i które mogą zamieścić w misji biblioteki.

Odpowiedział Gemini:

„Wierzymy, że sercem naszego miasta są **ludzie i ich marzenia**. Istniejemy po to, by **budować społeczność**, w której każdy ma **równy dostęp do wiedzy, kultury i inspiracji**. Poprzez literaturę i spotkania otwieramy przed mieszkańcami **świat nieograniczonych możliwości**, budując **mosty między pokoleniami**.”

Odpowiedział Claude.ai:

„Wierzymy, że każdy człowiek — **bez względu na portfel, wykształcenie czy wiek** — zasługuje na pełny dostęp do wiedzy i kultury. Biblioteka istnieje po to, by nikt w naszym mieście **nie musiał wybierać między ciekawością a rachunkami.**”

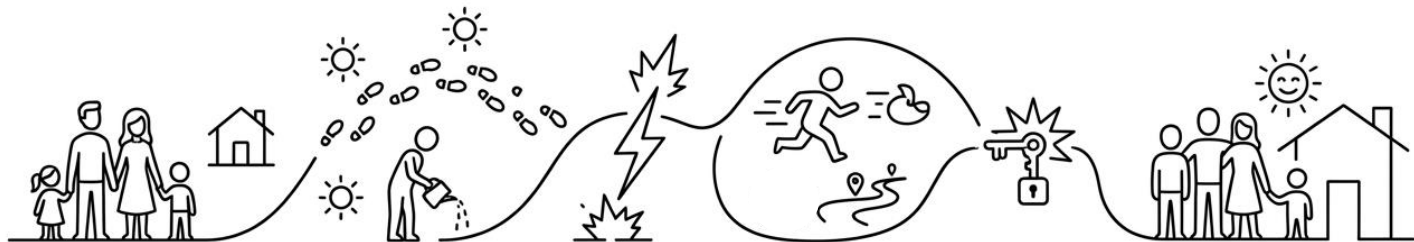

Odpowiedział ChatGPT:

„Wierzymy, że każda mieszkanka i każdy mieszkaniec ma **prawo do wiedzy i rozwoju** – niezależnie od wieku, miejsca zamieszkania czy sytuacji życiowej. Dlatego tworzymy otwartą bibliotekę, w której **ludzie spotykają się z książkami, ideami i sobą nawzajem.**”

Story Spine Pixara („kręgosłup opowieści”)

Pewnego razu...
Każdego dnia...
Aż pewnego dnia...
Z tego powodu...
Aż w końcu...
Od tamtej pory...

Prompt:

Używając struktury Story Spine (Pewnego razu... Każdego dnia... Aż pewnego dnia... Z tego powodu... Aż w końcu... Od tamtej pory...), opowiedz historię biblioteki publicznej w małym mieście, która postanowiła dotrzeć do nastolatków. Skup się na jednej konkretnej bibliotekarce i jednym konkretnym momencie zmiany.

Biblioteka dla Młodzieży: Historia Zmiany (Gemini)

Pewnego razu... w małym miasteczku działała biblioteka, w której czas płynął rytmem szeptów i kurzu osiadającego na grubych grzbietach encyklopedii. Pracowała tam **Marta, bibliotekarka z pasją**, która czuła, że mury budynku stają się coraz trudniejsze do sforsowania dla młodszych mieszkańców.

Każdego dnia... Marta patrzyła przez okno na grupki **nastolatków siedzących na murku pod sklepem z telefonami**. Widziała, jak **mijają bibliotekę szerokim łukiem**, traktując ją jak muzeum nudy, w którym jedyną dozwoloną czynnością jest **bycie cicho**. Czuła narastający smutek, że jej królestwo powoli **staje się pustynią**.

Aż pewnego dnia... do biblioteki wszedł **chłopak w bluzie z kapturem**, szukając gniazdka, **by podłączyć telefon**. Marta zamiast go upomnieć za głośną muzykę zepsutych słuchawek, zauważyła, że na ekranie ma **otwartą aplikację do tworzenia beatów**. Zapytała: „To brzmi nieźle, masz do tego jakiś porządny mikrofon?”. Kiedy zaprzeczył, Marta pomyślała, że biblioteka mogłaby, oprócz książek, zaoferować młodym także **narzędzia do tworzenia własnych historii**.

Z tego powodu... Marta postawiła w bibliotece wprowadzić zmianę. Pozyskała u burmistrza **fundusze na zestaw do podcastów i dwa fotele gamingowe**. Przemeblowała kącik przy regałach, wyrzuciła zakurzone paprotki i wstawiła tam tablicę korkową z napisem: **„Tu możesz hałasować (twórczo)”**.

Aż w końcu... pewnego popołudnia, ten sam chłopak **wrócił z dwoma kolegami**, by nagrać pierwszy odcinek **podcastu o lokalnych legendach**. Marta nie uciszała ich śmiechu; zamiast tego **pomogła im znaleźć w archiwum stare wycinki prasowe** o „nawiedzonym młynie”. Wieść rozeszła się błyskawicznie – biblioteka przestała być „świątynią ciszy”, a **stała się „bazą”**.

Od tamtej pory... schody biblioteki w małym mieście są zawsze **pełne rowerów i hulajnóg**. Nastolatki odkryli, że **między regałami z książkami kryje się wolność**, a Marta zrozumiała, że najlepszą historią, jaką kiedykolwiek „wypożyczyła”, była ta o **zmianie zasad gry**.

Prompt ze wskazówką do prompta:

"Pomóż mi wypełnić Story Spine dla mojej organizacji: [nazwa, misja, jeden przykład działania]. Zadaj mi pytania, które pomogą mi znaleźć konkretną postać i konkretny moment – zamiast ogólnej opowieści o instytucji."

Kiedy to może się przydać?

- Szukanie pomysłów na nowe projekty i usługi
- Tworzenie opisów: na strony, social media
- Tworzenie opisów do wniosków o dofinansowanie
- Kontakty z potencjalnymi partnerami i sponsorami
- Prezentacje działalności biblioteki
- Kampanie rzecznicze

Storytelling danych

Co to jest data storytelling?

- Storytelling danych to dane + wizualizacja + narracja.
- Nie chodzi o pokazanie wykresu – chodzi o opowiedzenie historii, którą dane ukrywają.
- AI może pomóc zamienić surowe liczby w historię, którą odbiorcy zapamiętają.

Prompt:

W 2024 roku nasza biblioteka obsłużyła: 12 000 odwiedzin (18% więcej niż w w 2023 r.), 4 500 wypożyczeń ebooków (+67%), 2 300 uczestników warsztatów (nowy rekord).

60% uczestników warsztatów to osoby 65+.

Stwórz przykuwający uwagę wykres z symbolicznymi rysunkami i dodaj 3-akapitowy raport narracyjny dla burmistrza, który pokaże te dane jako historię zmiany.

RAPORT Z DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEKI W 2024 ROKU: ROK DYNAMICZNEGO ROZWOJU

WYNIKI W LICZBACH (2024)

ODWIEDZINY:
12 000

+18%
więcej niż
w 2023 r.

WYPOŻYCZENIA EBOOKÓW:
4 500

WZROST: **+67%**

UCZESTNICY WARSZTATÓW:
2 300 **NOWY REKORD**

UCZESTNICY WARSZTATÓW
WEDŁUG WIEKU

SPÓŁNOŚĆ

TECHNOLOGIA

EDUKACJA

RAPORT DLA BURMISTRZA: HISTORIA ZMIANY

Szanowny Panie Burmistrzu, mijający rok był dla naszej biblioteki okresem niezwyklej transformacji. Nie jesteśmy już tylko tradycyjną wypożyczalnią książek, lecz staliśmy się tętniącym życiem centrum społeczno-kulturalnym. Drastyczny wzrost liczby odwiedzin o 18% dowodzi, że mieszkańcy coraz chętniej spędzają u nas czas, a przestrzeń biblioteki stała się kluczowym punktem na mapie miasta dla osób w każdym wieku.

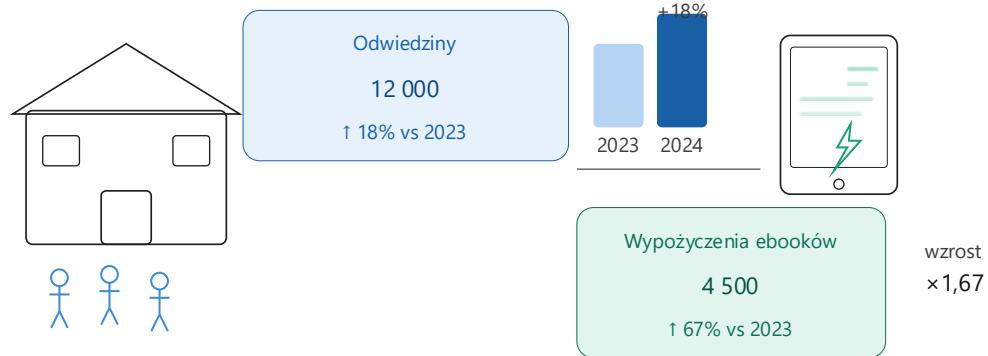
Drugim filarem naszej dynamicznej zmiany jest bezprecedensowy rozwój usług cyfrowych. Wypożyczenia ebooków wzrosły aż o 67%, co pokazuje, jak skutecznie odpowiadamy na współczesne potrzeby czytelników. Ta inwestycja w nowe technologie czyni nas nowoczesną instytucją, otwartą na przyszłość i dostępną dla każdego, niezależnie od preferowanej formy lektury.

Najbardziej inspirującym elementem naszej nowej tożsamości jest sukces oferty edukacyjnej. Rekordowa liczba 2 300 uczestników warsztatów to dowód na ogromny potencjał społeczny. Szczególnie cieszy nas fakt, że 60% z nich to osoby 65+. Pokazuje to, że biblioteka staje się kluczowym miejscem integracji i aktywizacji seniorów 65+, budując silną, międzypokoleniową wspólnotę.

Dziękujemy za wsparcie! Zespół Biblioteki

Biblioteka 2024 — rok zmiany

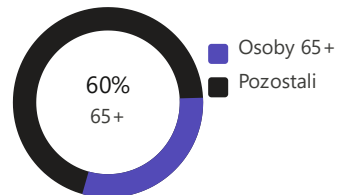
Najważniejsze liczby i ludzie

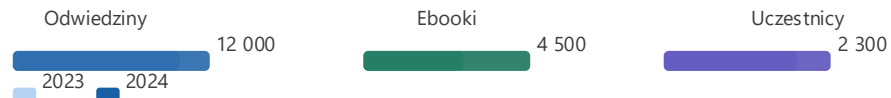
Warsztaty — nowy rekord

2 300

uczestników

Porównanie rok do roku

Raport narracyjny dla Burmistrza

Rok 2024 okazał się **przełomowy dla naszej biblioteki**. Dwanaście tysięcy odwiedzin oznacza wzrost o 18 procent wobec roku poprzedniego, jednak liczba ta **niedoszacowuje prawdziwego zasięgu instytucji**. Biblioteka przestaje być miejscem, do którego się idzie — staje się **przestrzenią, do której się wraca**: po kawę między regałami, po punkt WiFi, po rozmowę z bibliotekarką, która zna wszystkich z imienia.

Wzrost ruchu fizycznego przy jednoczesnej eksplozji wypożyczeń cyfrowych dowodzi, że **obie te funkcje się uzupełniają, a nie wykluczają**. Cztery i pół tysiąca wypożyczeń ebooków — o 67 procent więcej niż rok wcześniej — to sygnał transformacji modelu czytelnictwa. Mieszkańcy korzystają z zasobów z telefonu, w tramwaju, na działce. Każde z tych pobrań jest **bezkosztowym dla Miasta udostępnieniem kultury**. Inwestycja w licencje cyfrowe, podjęta dwa lata temu, zaczyna przynosić **zwrot, który trudno osiągnąć jakimkolwiek innym kanałem gminnym**. W roku 2025 warto rozważyć rozszerzenie pakietu o audiobooki — trend demograficzny wyraźnie na to wskazuje.

Najbardziej wymowna jest jednak ta jedna liczba: sześćdziesiąt procent. Tyle spośród 2300 uczestników warsztatów stanowią osoby po sześćdziesiąty piątym roku życia. Biblioteka stała się de facto centrum aktywizacji seniorów – **bez specjalnych programów, bez dotacji na „projekt dla starszych”**, organicznie.

Warsztaty z obsługi smartfona, zajęcia z Canvy, kurs bezpiecznego korzystania z internetu — to nie oferta kulturalna, to **polityka zdrowia publicznego i integracji**. Każda złotówka zainwestowana w ten program wraca jako **mniejsze obciążenie systemu pomocy społecznej i większe poczucie sprawczości mieszkańców**. Proszę potraktować tę bibliotekę jako infrastrukturę — tak samo poważnie, jak chodniki i oświetlenie.

Biblioteka 2024 • Historia zmiany

Trzy sygnały wzrostu i jeden mocny społeczny akcent

Odwiedziny

12 000

+18% vs 2023

Wypożyczenia e-booków

4 500

+67% vs 2023

Uczestnicy warsztatów

2 300

NOWY REKORD

Warsztaty to nie tylko frekwencja, to integracja

Aż 60% uczestników to osoby 55+ • biblioteka jako lokalne centrum aktywności

Źródło: statystyki biblioteki, 2024. Wartości zaokrąglone do pełnych osób/zdarzeń.

Sukcesy Biblioteki w 2024

Wzrost odwiedzin o 18%, wypożyczeń ebooków o 67% i najwyższa w historii biblioteki liczba osób uczestniczących w warsztatach – oto nasze sukcesy w 2024 r.

Odwiedziny

(+18% vs 2023)

W 2024 roku naszą bibliotekę odwiedziło **12 014 osób**, co oznacza **wzrost o 18%** w porównaniu do 2023 roku. Ta zmiana świadczy o rosnącej popularności biblioteki jako centrum życia społeczności.

Ebooki (+67%)

Wypożyczenia ebooków osiągnęły **4 500**, co stanowi wzrost o **67%** względem 2023 roku. Ta spektakularna zmiana pokazuje, jak biblioteka adaptuje się do cyfrowych potrzeb czytelników i czytelniczek.

Warsztaty

(Rekordowe dane)

Liczba osób uczestniczących w warsztatach wyniosła rekordowe **2 300**, z czego **60%** to osoby 55+. Ta demograficzna zmiana podkreśla sukces w angażowaniu seniorów i budowaniu mostów między pokoleniami.

Narzędzia (propozycje)

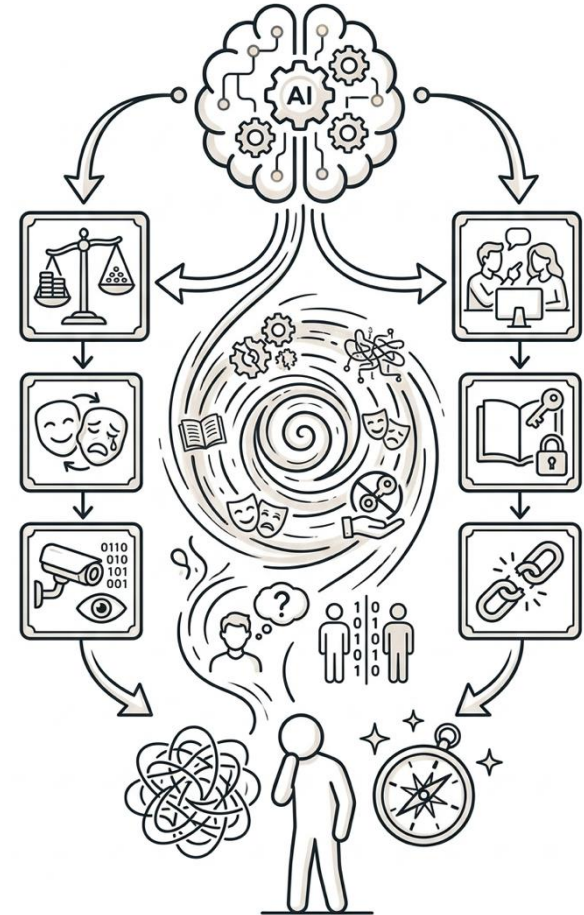
- Chatboty (Gemini, Claude, ChatGPT, Copilot) – tekst, infografika
- RAWGraphs, Julius, Flourish, Canva, Venngage – wykresy
- Datawrapper – wykresy, mapy
- NotebookLM – streszczenia, raporty
- Whisper (TurboScribe) – transkrypcje nagrań

Etyka i odpowiedzialność

Problemy etyczne AI

- Kwestia odpowiedzialności
- Deepfake, fałszywe cytaty, naruszanie dóbr osobistych i wizerunku osób
- Korzystanie z danych bez zgody
- Dezinformacja, manipulacja, przekłamania
- Koszty środowiskowe (energia, woda, minerały)
- Stronniczość, uprzedzenia, powielanie stereotypów
- Prawa autorskie
- Koszty poznawcze i psychiczne
- Słopy, niska jakość treści kulturowych, spłaszczanie i ujednolicanie
- Brak przejrzystości
- Inne (np. zastosowania militarne, związane z inwigilacją itp.)

Koncepcje etycznej AI

- **Human in the loop** – człowiek w procesie tworzenia i weryfikacji treści
- **Expert in the loop** – człowiek (ekspert) weryfikujący odpowiedzi
- **Right human in the loop** – „właściwy” człowiek, posiadający kompetencje pedagogiczne, kulturowe, etyczne i dziedzinowe.
Jego rola polega na aktywnym kształtowaniu dialogu z AI, a nie tylko na weryfikacji odpowiedzi.

Digital technology · Hello Vincent

Talk to Vincent van Gogh thanks to artificial intelligence

Jumbo Mana

Musée d'Orsay: Chatbot Van Gogha mówi wyłącznie słowami z 900 autentycznych listów artysty

Historical Snapshots

5 dni · 🌐

1929 | A German Jewish girl, Anne Frank, was born in Frankfurt.

In 1942 on her 13th birthday she rec... [Zobacz więcej](#)

Biblioteka prowadzi projekt archiwum historii lokalnej. Nagrywa rozmowy z najstarszymi mieszkańcami gminy o życiu przed wojną, PRL-u, lokalnych tradycjach. Materiałów jest tak dużo, że przepisanie ich ręcznie zajęłoby setki godzin.

Zastosowanie AI

Narzędzie Whisper (TurboScribe) transkrybuje nagrania automatycznie. Bibliotekarka redaguje tekst, weryfikuje nazwiska i miejsca z rozmówcą lub jego rodziną. Gotowe transkrypcje trafiają do cyfrowego archiwum i na wystawę.

Dlaczego to etyczne?

- AI oszczędza czas, ale głos i treść należą do rozmówcy.
- Każda osoba wyraziła pisemną zgodę na nagranie i publikację.
- Człowiek weryfikuje i redaguje – AI nie interpretuje, tylko przepisuje.
- Archiwum jest publicznie dostępne i bezpłatne.

Biblioteka chce wydać antologię wspomnień osób, które przybyły do miasta z różnych krajów (Ukrainy, Białorusi, Kolumbii, Indii, Syrii). Większość osób mówi po polsku komunikatywnie, ale nie potrafi dobrze pisać.

Zastosowanie AI

Osoby uczestniczące opowiadają swoje historie po polsku lub w ojczystym języku (nagranie głosowe). Whisper (TurboScribe) transkrybuje nagranie. Chatbot pomaga zredagować tekst zachowując oryginalny przekaz i składnię charakterystyczną dla danej osoby. Bibliotekarz (lub wolontariusz znający język) sprawdza po chatbocie poprawiony tekst. Każda osoba otrzymuje swoją wypowiedź do akceptacji, która następnie trafia do antologii. Na wydarzeniu promocyjnym osoby same czytają swoje teksty.

Dlaczego to etyczne?

- Autorami treści są osoby z doświadczeniem migracji – AI nie mówi za nich, tylko pomaga zarejestrować ich historię.
- Każda osoba jest właścicielem swojej historii – AI tylko ułatwia jej zapisanie.
- Żaden tekst nie jest publikowany bez akceptacji autora.
- AI nie „poprawia” tożsamości – zachowuje oryginalny głos, nie wygładza go.
- „Right human in the loop” – bibliotekarz lub osoba znająca język, kulturę lub kontekst weryfikuje pracę chatbota.
- Biblioteka tworzy narrację razem z osobami uczestniczącymi, nie o nich bez ich udziału.
- Biblioteka dba o transparentność co do roli AI w tym procesie.

Przykłady nieetyczne i zagrożenia

Stowarzyszenie działające przy bibliotece zbiera fundusze na pomoc dla rodzin z doświadczeniem uchodźstwa. Prosi AI o wygenerowanie wzruszającej historii uchodźcy z Syrii: imię, wiek dzieci, szczegóły ucieczki, moment przybycia do Polski. AI generuje przekonującą, emocjonalną narrację. Organizacja publikuje kampanię i zbiera dużo pieniędzy.

Dlaczego to nieetyczne?

- Osoby wspierające zostały wprowadzone w błąd (myślały, że przekazują środki dla autentycznej osoby).
- Osoby z doświadczeniem uchodźstwa (jako zbiorowość) są reprezentowane bez ich wiedzy, nie mają poczucia sprawczości.
- Narracja zawiera stereotypowy przekaz (uchodźcy została wygenerowana tak, jak ją widzą zachodnie algorytmy).
- Doświadczenie uchodźcze zostało potraktowane przedmiotowo (jako zasób marketingowy), a nie jako autentyczne, ludzkie przeżycie.

Prompt

Pomóż mi przygotować 5 pytań do wywiadu z seniorką, która korzysta z biblioteki od 30 lat. Chcę zebrać jej historię dla publikacji o znaczeniu biblioteki dla społeczności lokalnej. Pytania powinny być otwarte, emocjonalne i nastawione na konkretne wspomnienia – nie na ogólne opinie.

Ważne! AI pomaga przygotować pytania i strukturę, ale wywiad prowadzi człowiek, który słucha.

Claude, Gemini:

- Czy pamięta Pani ten dzień, kiedy 30 lat temu po raz pierwszy przekroczyła Pani próg tej biblioteki? Co wtedy przykuło Pani wzrok i jakie uczucie towarzyszyło Pani przy wypożyczaniu pierwszej książki?
- Świat bardzo się zmienił – dziś mamy komputery, dawniej były papierowe karty i pieczątki. Czy tęskni Pani za biblioteką z dawnych lat? Jeśli tak, za czym najbardziej? I jak opisałaby Pani ten klimat współczesnemu nastolatkowi?
- Czy jest jakaś jedna, konkretna książka na tych regałach, która „dorastała” razem z Panią? Taka, do której wracała Pani na różnych etapach życia i za każdym razem znajdowała w niej coś innego?”
- Gdyby miała Pani opisać tę bibliotekę komuś, kto nigdy tu nie był – nie budynek, nie zbiory, ale to coś, co sprawia, że wraca Pani tu od 30 lat – co by Pani powiedziała?
- Czy pamięta Pani jakąś osobę z biblioteki, bibliotekarkę albo czytelnika, i historię, która wydarzyła się właśnie tutaj, której nigdzie indziej by nie było?

Złote zasady

- **Ludzki głos przede wszystkim** – nie pozwól się zastępować przez AI
- **Ochrona prywatności** – nie wprowadzaj do AI żadnych danych osobowych ani innych informacji wrażliwych o osobach trzecich
- **Szacunek dla innych** – gdy pomagasz tworzyć historię innych osób, zawsze proś o ich zgodę
- **Fakty i prawda** – nie zniekształcaj ani nie modyfikuj wizerunku czy zachowania innych osób
- **Transparentność** – informuj, do czego używasz AI
- **Ograniczone zaufanie** – weryfikuj wszystko, co generuje AI
- **Uwaga na stronniczość** – sprawdzaj, czy AI nie powieliła szkodliwych stereotypów
- **Minimalizm energetyczny** – używaj AI tam, gdzie naprawdę warto
- **Rozumienie AI** – badaj, porównuj narzędzia, sprawdzaj transparentność i zasady, bądź na bieżąco
- **Krytyczne myślenie** – ucz i uwrażliwiał innych

Biblioteki.org > Scenariusze > Zatrzymaj się. Wstrzymaj zasilanie - scenariusz warsztatu

Zatrzymaj się. Wstrzymaj zasilanie - scenariusz warsztatu

Data publikacji: 26/02/26

Scenariusz zajęć przygotowany na potrzeby kampanii All Digital Weeks 2026 na temat odpowiedzialnego korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji.

Udostępnij

Publikacje

Webinaria

<https://biblioteki.org/scenariusze/zatrzymaj-sie-wstrzymaj-zasilanie-scenariusz-warsztatu/>

Dziękuję!

agnieszka.koszowska@frsi.org.pl